

Heemkundekring Pladella Villa

Nieuwsbrief 2023-3

Wat we deden en gaan doen:

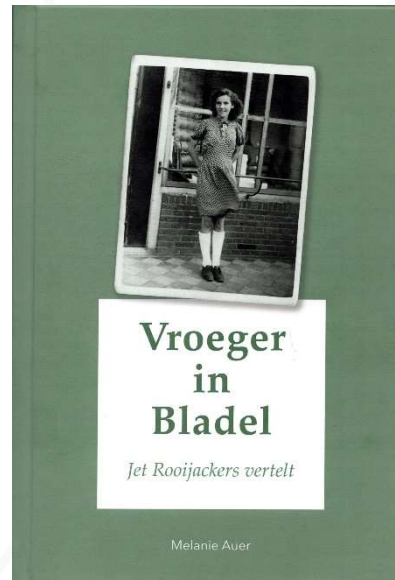
- op woensdag 25 januari ontvingen we een groep leerlingen van basisschool **De Vest** uit Hoogeloon in het kader van ons scholenproject **Jet & Jan**. Op 15 maart volgt basisschool **De Opstap** uit Lage Mierde. Cultuurcoach Josefine Meijer komt meekijken. Samen met Josefine zijn we bezig het programma nóg leuker te maken.
- op vrijdag 3 februari gaven John en Gerry een workshop 'Heemkunde' ter gelegenheid van het 1-jarig bestaan van **Huize Moors**. Ze oogstten niets dan lof én de belofte om binnenkort met de bewoners een bezoek te brengen aan onze heemkamer.
- met carnaval hebben we een testje gedaan of het zou lonen om op zondagmiddag tijdens de optocht open te zijn. Resultaat: het gaat ervan komen: volgend jaar zijn we officieel open.
- van Marleen Schilders-Maandonks uit Hapert ontvingen we een prachtige oude keukenkast. Hij is nu te zien in onze tentoonstelling!
- we zijn druk bezig met het inrichten van onze bibliotheek. Van de week hebben we een nieuwe kast aangeschaft en de eerste boeken zijn verhuisd. Nog even wachten tot we alle titels online hebben en dan bent u van harte welkom om onze boeken te komen lezen.
- De cursus **Kempenkennis** van de Volksuniversiteit gaat dit voorjaar helaas niet door. Het aantal inschrijvingen bleek te laag. We hebben hem verplaatst naar de maanden september/oktober. De lezing over de geschiedenis van Bladel en Netersel is nu voorzien voor 27 september.

Heemkundekring Pladella Villa

- op woensdag 22 februari kregen we van **Melanie Auer** een exemplaar aangeboden van het boek dat zij schreef over haar schoonmoeder, de Bladelse Jet Rooijackers. Goed geschreven, mooi vormgegeven en degelijk ingebonden. Een knap stukje werk en een mooi boek! Binnenkort in onze bibliotheek! Én met een Haperts tintje: op bladzijde 18 troffen we een nog niet eerder gepubliceerde foto van Straatman toen het nog geen Straatman was. Die krijgen we nog.

Melanie en Jet

- op donderdag 23 februari gaf Hugo een lezing voor de Katholieke Bladelse Vrouwenvereniging over de geschiedenis van Bladel en Netersel. Op 12 april vormt hij samen met John het 'meer' in de activiteit **Koffie en meer** van de Bibliotheek Bladel. Noteer maar vast: 12 april, 10.30-12.00, 'Koffie en meer'.
- op dinsdag 28 februari gaat de nieuwe cursus 'Stamboomonderzoek voor beginners' van start. Er zijn 23 aanmeldingen, wat voor ons volle bak betekent! En dat voor de tweede keer!

Heemkundekring Pladella Villa

- op 4 maart is er weer een 'Stamboomcafé'. Heeft u vragen over uw onderzoek of wilt u gewoon eens wat ervaringen komen uitwisselen? We zijn open vanaf 10.00 uur. De entree is gratis.
- vanaf 24 april organiseren we een tentoonstelling in het gemeentehuis, een selectie van foto's uit de tentoonstelling 'Toen en Nu in beeld' die vorig jaar te zien was bij ons in de heemkamer. Er zal dan ook weer gelegenheid zijn om in te tekenen op het boek dat erbij hoort. Noteer alvast: 24 april, gemeentehuis Bladel.

Melitta

Het registreren van onze objecten is een leuke en leerzame bezigheid. Vraag het maar aan onze Arno Lablans. Hij is er volop mee bezig en duikt regelmatig interessante informatie op. Zo bijvoorbeeld over de goeie ouwe koffiefilter uit onze nostalgische keuken. Op de website www.melitta.nl vond Arno de nodige achtergrondinformatie daarover.

Melitta Bentz: uitvinder van de koffiefilter

Filterkoffie mag weer! Daarom is de ouderwetse koffiefilter weer volop in beeld. Wat ons betreft is dit een van de mooiste uitvindingen van de twintigste eeuw! Het was de Duitse huisvrouw Melitta Bentz (1873 – 1950) die uit ergernis voor de restjes koffiedrab in haar koffie het koffiefilter in 1908 bedacht.

In een messing schaalje sloeg de uit Dresden afkomstige Melitta een paar gaten en legde hierin een papiertje uit het schoolschrift van haar zoon. Vervolgens schepte ze hier de gemalen koffiebonen in en goot er water overheen. Het bleek dé oplossing, want de drab verdween uit de koffie. Tijdens het koffiekransje reageerden ook haar vriendinnen enthousiast op het idee waardoor de Duitse besloot om haar idee verder te ontwikkelen.

Samen met haar man Hugo verbeterde Melitta het ontwerp en liet ze bij de tinsmid een filterapparaat ontwikkelen waarin het filter geplaatst kon worden. Toen deze klus geklaard was, richtte het echtpaar op 15 december 1908 het bedrijf Firma M. Bentz op met een startkapitaal van 73 rijkspfening en kregen ze patent op het koffiefilter.

Heemkundekring Pladella Villa

Kegelvormige koffiefilter

Na 1908 bleef het bedrijf zich verder ontwikkelen. Zo leverde firma Bentz vanaf 1918 naast metalen koffiefilterhouders ook houders gemaakt van porselein en aluminium om de bijsmaken aan de koffie te verminderen. Het koffiefilter zoals wij 'm kennen vanuit de supermarkt kwam in 1937 tot stand door het te veranderen in een kegelvorm. Reden voor de metamorfose: de koffie bleef goed onderin liggen en er ging vrijwel geen smaak verloren. Op de vorm van het filter kreeg het echtpaar wederom patent.

Na 1937 blijft het bedrijf zich verder ontwikkelen. Zo verscheen in 1939 de eerste reclamefilm van de snelfilter in de bioscoop, lanceerde Bentz in 1954 geglazuurde aardewerkpotten en filters in avantgardistische vormen (momenteel felbegeerde verzamelobjecten), volgde in 1960 de snelfilter van kunststof en verscheen Melitta in 1962 met koffie op de markt.

Nog een interessante ontwikkeling is het koffiezetten met behulp van stroom. Met de filterkoffiemachine 120 was Melitta een van de eerste bedrijven die in 1965 met een elektrische koffiemachine op de proppen kwam. Het apparaat was eveneens de snelste in zijn soort. Geen enkele andere machine haalde acht kopjes in zes minuten.

De laatste tien jaar heeft Melitta, zoals het bedrijf tegenwoordig heet, ook niet stil gestaan. Zo lanceerde het in 2003 drie nieuwe smaakrichtingen: Classico Cappuccino, Choco Cappuccino en Witte Cappuccino. En om niet achter te blijven, voegde het Duitse bedrijf in 2007 ook pads toe aan haar assortiment. Kortom: een mooi verhaal over hoe een ergernis een miljoenenbedrijf opleverde.